

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Patoloxía e Intervención Xeriátrica I	Código	653491006	
Titulación	Mestrado Universitario en Xerontoloxía (Plan 2011)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas			
Coordinación	Pérez Fontán, Miguel	Correo electrónico	miguel.perez.fontan@udc.es	
Profesorado	Pérez Fontán, Miguel	Correo electrónico	miguel.perez.fontan@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Formar ao alumno na epidemioloxía, patoxenia, presentación clínica, diagnóstico e tratamento dos principais trastornos do aparello cardiovascular, aparello dixestivo, aparello urinario, así como da pel e faneiras e trastornos tumorais, centrándose no contexto específico do paciente ancián.			
Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos: Non se modifican</p> <p>2. Metodoloxías</p> <p>*Metodoloxías docentes que se manteñen: Todas, no caso de que a docencia presencial sexa posible, agás as titorías (ver despois).</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican:</p> <p>No caso de que a docencia presencial non sexa posible:</p> <ul style="list-style-type: none"> - As clases maxistrais se divulgarán mediante presentacións comentadas a traveso da plataforma Moodle, seguidas de sesións online (Teams) para a resolución de dúbidas. - As titorías se levarán a cabo exclusivamente por vía telemática (correo electrónico, Teams). Esta condición se manterá inda que sexa posible a docencia presencial - A proba final realizaríase online (Teams) <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Correo electrónico: Disponible diariamente, tanto para facer consultas como para programar reunións telemáticas por outras vías - Plataforma Moodle, tamén disponible de xeito continuado, a traveso do Foro de Novas e a asignación de tarefas - Teams: A demanda. Vía principal para as titorías que vaian máis aló dunha simple consulta (ex. traballos tutelados), e tamén para titorías e tarefas de grupo. <p>4. Modificacións na avaliación:</p> <p>Se non fora posible a docencia presencial, non se cuantificarán as faltas, manténdose a avaliación continuada en relación a participación por vía telemática</p> <p>*Observacións de avaliación:</p> <p>Non hai</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía</p> <p>Mantéñese a básica da Guía</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

A1	Saber valorar de xeito integral ás persoas maiores así como utilizar os resultados da valoración para intervir de acordo ao diagnóstico preestablecido.
A2	Saber diagnosticar a patoloxía máis prevalente nas persoas maiores así como establecer as pautas terapéuticas máis indicadas, tanto desde o punto de vista farmacolóxico como non farmacolóxico.
A3	Saber diagnosticar os problemas sociais e/o sociosanitarios que inciden na persoa maior e poñer en marcha as medidas axeitadas a fin de conseguir o maior estado de benestar para el e o seu entorno.
A4	Estar en condicións de dirixir calquera recurso xerontolóxico.
A5	Saber realizar procuras en bases de datos científicas, así como aplicar os resultados das mesmas na consecución de proxectos de investigación.
A6	Adquirir as competencias necesarias para aplicar o método científico no desenvolvemento de proxectos.
A7	Ter os coñecementos suficientes para incorporarse como investigador en actividades de I+D+i.
A8	Coñecer as diferentes convocatorias públicas e privadas para a consecución de financiamento e estar en condicións de elaborar un proxecto.
A9	Incorporarse como xestor de proxectos a entidades de I+D+i.
A10	Saber analizar os resultados obtidos na actividade profesional a fin de poder integralos en liñas de investigación e dentro delas, en proxectos do eido da Xerontoloxía e a Xeriatría.
A11	Saber difundir os resultados obtidos na actividade asistencial a través das diferentes fontes de información xerontolóxicas e xeriatricas.
B1	Estar en disposición de integrarse en equipos de Saúde, centros xerontolóxicos e entidades que prestan servizos dirixidos as persoas maiores.
B2	Estar en disposición de incorporarse como profesional aos equipos de valoración e intervención creados no marco da denominada ?Lei da dependencia?.
B3	Ter o coñecemento para denominarse especialista en Xerontoloxía Clínica de acordo á especialidade desenvolvida.
B4	Ter o coñecemento para denominarse especialista en Xerontoloxía Social de acordo á especialidade desenvolvida.
B5	Ser capaz de aplicar o método científico.
B6	Ser capaz de incorporarse a calquera equipo de I+D+i.
B7	Estar en disposición de realizar actividades asistenciais e investigadoras de xeito integral nos campos social, sanitario e sociosanitario.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Saber intervir desde un punto de vista integral diante dos problemas de saúde que presenta a persoa maior	AP1	BP1	CM1
	AP2	BP2	CM2
	AP3	BP3	CM3
	AP4	BP4	CM6
	AI1	BI1	CM7
	AI2		CM8

Coñecer as principais enfermidades do aparello cardiovascular que afectan á persoa maior, así como as bases da intervención.	AP1 AP2 AP3 AI1 AM2	BP1 BP2 BP3 BI1 BM1	CM1 CM2 CM4 CM6 CM7 CM8
Coñecer as principais enfermidades do aparello urinario (riñs e vía excretora) que afectan á persoa maior, así como as bases da intervención.	AP1 AP2 AP3 AI1	BP1 BP2 BP3 BP4 BI1	CM1 CM2 CM6 CM7 CM8
Coñecer as principais enfermidades do aparello dixestivo, fígado e páncreas, que afectan á persoa maior, así como as bases da intervención.	AP1 AP2 AP3	BP1 BP2 BP3 BP4 BI1	CM1 CM2 CM6 CM7 CM8
Coñecer as bases dos procesos oncolóxicos no paciente ancián, así como as bases da intervención	AP2 AP3 AP4 AI1 AI2 AI3 AI4 AI5 AM1 AM2	BP1 BP2 BP3 BP4 BI1 BI2 BM1	CM1 CM2 CM3 CM6 CM7
Coñecer as principais enfermidades da pel e os seus anexos no paciente ancián, así como as bases da intervención	AP1 AP2 AP3 AP4 AI1 AI2 AI3 AI4 AI5 AM2	BP1 BP2 BP3 BP4 BI1 BI2 BM1	CM1 CM2 CM3 CM7 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. Cardiología Xeriátrica	1.1. Cambios morfo-funcionais en relación co envellecemento 1.2. Factores de risco e hipertensión arterial. 1.3. Principais cardiopatías no ancián. 1.4. Trastornos de ritmo cardíaco. 1.5. Cardiopatía isquémica. 1.6. Valvulopatías. 1.7. Insuficiencia cardíaca. 1.8 Enfermidades do pericardio. 1.9 Manexo do paciente ancián con trastornos cardiovasculares. 1.10. Bibliografía

TEMA 2. Anxioloxía Xeriátrica	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. Cambios morfo-funcionais en relación co envellecemento. 2.2. Arteriopatías 2.3. Enfermidade arterioesclerótica 2.4. Isquemia crónica e isquemia aguda 2.5. Venopatías 2.6. Linfopatías 2.7. Bibliografía
TEMA 3. Enfermidades renais e urolóxicas no ancián	<ul style="list-style-type: none"> 3.1. Cambios morfo-funcionais do aparello urinario en relación ao envellecemento. 3.2. Insuficiencia renal aguda e crónica. 3.3. Diálise e trasplante no ancián 3.4. Nefropatías intersticiais. 3.5. Síndrome nefrótico. 3.6. Glomerulopatías. 3.7. Enfermidades vasculares renais. 3.8. Hipertensión arterial no ancián 3.9. Trastornos da próstata. 3.10. Infeccións urinarias 3.11. Incontinencia urinaria 3.12. Disfunción eréctil
TEMA 4. Enfermidades do Aparello Dixestivo, Fígado e Páncreas	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Cambios morfofuncionais en relación co envellecemento. 4.2. Boca e esófago. 4.3. Enfermidades do estómago e do duodeno. 4.4. Intestino delgado e colon. 4.5. Recto e ano. 4.6. Trastornos hepáticos no ancián. 4.8. Hapatopatía crónica e cirrose hepática. 4.9. Pancreatitis. 4.10. Tumores pancreáticos
TEMA 5. Oncoloxía Xeriátrica	<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Epidemioloxía dos tumores nas persoas maiores. 5.2. Diagnóstico e intervención terapéutica nos principais cancros. 5.3. Cancro de próstata. 5.4. Cancro de pulmón. 5.5. Cancro colorrectal. 5.6. Cancro de mama. 5.7. Outros tumores malignos. Diagnóstico e tratamento. 5.8. Metástasis. 5.9. Bibliografía
TEMA 6. Dermatoloxía Xeriátrica	<ul style="list-style-type: none"> 6.1. Cambios morfo-funcionais en relación co envellecemento. 6.2. Exploración e principios de terapéutica dermatolóxica. 6.3. Enfermidades de etioloxía coñecida: Fungos, bacterias, micobacterias, virus, axentes externos e afeccións carenciais. 6.4. Hipersensibilidade: Urticaria e toxicodermias. 6.5. Eczemas e psoriase. 6.6. Procesos proliferativos e neoplásicos

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
-----------------------	---------------------------	---	-------------------------	--------------

Sesión maxistral	A1 A2 A3 A10 A11 B2 B3 B7 C4 C7	32	36	68
Proba de resposta múltiple	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C6 C7 C8	2	18	20
Recensión bibliográfica	A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B5 B7 C1 C2 C3 C6 C7 C8	2	20	22
Traballos tutelados	A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C6 C7 C8	2	36	38
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Presentacións orais dos profesores, de forma interactiva cós alumnos, tratando os diferentes temas da asignatura
Proba de resposta múltiple	Consistirán en test de 40 preguntas, con catro respostas posibles, das que solo unha será correcta
Recensión bibliográfica	Análisis crítico sobre un ou varios artigos científicos en inglés ou castelán.
Traballos tutelados	De revisión bibliográfica dun tema do programa da materia

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Orientación docente e pautas que se han de seguir na realización de traballos.
Recensión bibliográfica	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C6 C7 C8	De revisión bibliográfica	10
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A10 A11 B2 B3 B7 C4 C7	Por asistencia e participación nas clases	5
Proba de resposta múltiple	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 C1 C2 C3 C6 C7 C8	Exame tipo test composto por 40 preguntas con catro respostas cada una, das que únicamente unha poderá ser correcta. As preguntas contestadas incorrectamente restarán un tercio de punto sobre as correctas, no restando as non contestadas. Para superar o exame o alumno deberá obter unha puntuación final do 60% do total, unha vez restados os puntos das respostas erróneas. Ex; 30 ben, 4 mal y 6 non contestadas. A puntuación final será $30 - 4 \cdot 0,33 = 28,68$.	75
Recensión bibliográfica	A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 B5 B7 C1 C2 C3 C6 C7 C8	Por entrega análise crítico artigos científicos	10

Observacións avaliación

TRABALLOS TUTELADOS:

- Caso de detectar fraude, copia ou plaxio na redacción do traballo da materia, implicará un suspenso na oportunidade de avaliación afectada (0,0) e remisión directa á oportunidade seguinte.
- Dita actitude comunicarase á Comisión Académica e ao resto de profesores do título.
- No caso de que se reitere a irregularidade nunha 2ª avaliación, a Comisión poderá solicitar ao Reitor a expulsión temporal ou perpetua do alumno do Máster cursado.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Millán Calenti JC (2011). Gerontología. Valoración e Intervención. Madrid. Ed. Médica Panamericana - Millán Caenti, JC (2006). Principios de geriatría y Gerontología. Madrid. Ed. Mc Graw Hill Interamericana
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Farmacoloxía xeriátrica/653491018

Materias que continúan o temario

Valoración e intervención en Xerontoloxía/653491001

Xerontoloxía Clínica I/653491003

Xerontoloxía Clínica II/653491005

Traballo Fin de Mestrado/653491014

Observacións

Lectura y comprensión inglés técnico

Para axudar a conseguir un entorno inmediato sustentable e cumprir cos obxectivos estratéxicos 1 e 2 do "III Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2018-2020)" os traballos documentais que se realicen nesta materia:

a.- Maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático.

b.- De realizarse en papel:

- Non se empregarán plásticos.
- Realizaranse impresións a dobre cara.
- Empregarase papel reciclado.
- Evitarase a realización de borradores.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías